

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Hana Boháčová

Datum vytvoření: 08. 02. 2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_09_CJL_M

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace, Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Sloh a komunikace

Tematický okruh: O slohu jazykových projevů

Téma: Funkční styly

Metodický list/anotace:

Základní poučení o funkčních stylech; praktické zařazování ukávek k jednotlivým funkčním stylům; možno využít i ve 4. ročníku jako opakování k ústní části maturitní zkoušky.

Funkční styly

Funkce = cíl, zaměření

projevu patří k
nejdůležitějším objektivním
slohotvorným činitelům.

**Zopakujte si základní znalosti
o rozdělení funkčních stylů
a jejich hlavních znacích:**

- **Prostěsdělovací** (ve všech projevech běžného každodenního styku, v běžné komunikaci, v neoficiálních veřejných projevech)
- **Publicistický** (styl sdělovacích prostředků, funkce informační, získávací a přesvědčovací)
- **Administrativní** (styl informativní a věcné komunikace při úředním styku)
- **Odborný** (styl odborných publikací, odborných časopisů a učebnic; funkce odborně sdělná a vzdělávací)
- **Umělecký** (styl umělecké prózy, poezie a dramatu; funkce estetická)

- Přečtěte si postupně následující ukázky a zařadte je k jednotlivým stylům podle funkce. Svá tvrzení zdůvodněte.
- Určete, jaké ukázky patří do projevů mluvených, psaných, veřejných, neveřejných, připravených nebo nepřípravených.

1.

- Ahoj, Evo.
- Čau Alčo, kam deš?
- Ale jenom tady do krámu, potřebuju mlíko. Pod' se mnou, jesli máš čas.
- Já du do knihovny, ale mají zavřino. Tak mám čas. Budeš něco vařit?
- Jo, musim upect palačinky. Včera sem našla v časáku recept, tak to chci dneska zkusit.
- Aha, tak to du s tebou, jo, palačinky mám moc ráda. A ty si strašně dobrá kuchařka.
- Klidně, aspoň mi pomůžeš. A co knihovna?
- Ta počká...

2.

Upomínka

Vážený pane,

Při kontrole našeho účetnictví jsme zjistili, že jste ještě neuhradil platbu 500,- Kč za odvoz domovního odpadu za období 01. – 06. roku 2011.

Pokud jste to již neučinil, zaplatte příslušnou částku nejpozději do 31. 7. 2011.

Magistrát města České Budějovice

Odbor odpadového hospodářství

Vyřizuje: Nováková

3.

„Některé slovní druhy mají s některými gramatickými prostředky tutéž, popř. blízkou, srovnatelnou odrazovou nebo komunikační funkci (tak např. kvantové poměry se vyjadřují specifickým slovním druhem číslovek a specifickým gramatickým prostředkem čísla, a to prostřednictvím vzájemných funkčních souvislostí a ve vztahu k sémantickému prostředku delimitace objektu)...“(1)

4.

„Já píši vám – co mohu více?
Co ještě mohu dodat?
Teď vím, že máte právo sice
mne pohrdáním trestati,
leč ještě věřím, nešťastnice,
že mne váš milosrdný soud
nemůže přece zavrhnout.
Já nejdřív mlčeti jsem chtěla;
a věřte: nebyl byste znal
nikdy můj ostýchavý žal,
kdybych jen stín naděje měla,
že třeba jednou za týden
vás u nás na vsi uzřím jen,
abych vám slůvko mohla říci
a v duchu vaši tvář a hlas,
než znovu navštívíte nás,...“(2)

Řešení:

1. Prostředlovací – dialog, hovorové výrazy
2. Administrativní – stížnost, odborné výrazy, forma
3. Odborný – jazyková oblast, odborné výrazy- termíny
4. Umělecký – román ve verších – A. S. Puškin: E. Oněgin

Citace, zdroje a literatura

- (1) HOFFMANNOVÁ, Jana a kol. *Komunikace a sloh*. Plzeň: Fraus, 2009, ISBN 978-80-7238-780-9.
- (2) SOUKAL, Josef. *Čítanka pro 2. ročník SOŠ*. Praha: SPN, a.s., 2001, ISBN 80-7235-162-1.
- MGR. MUŽÍKOVÁ , Olga a kol. *Odmaturuj z českého jazyka*. Brno: Didaktis, spol. s r.o., 2007, ISBN 80-7358-082-9.